Uporaba integrala

Računanje površine ravninskih likov pod krivulijo

$$p = \int_{a}^{b} f(x) \ dx$$

Dolžina ravninske krivulije

$$s = \int_a^b \sqrt{1 + f'(x)^2} \ dx$$

Prostornina in površina vrtenine (vrtimo okoli x osi)

$$V = \pi \int_{a}^{b} f(x)^{2} dx$$

$$P = 2\pi \int_{a}^{b} f(x) \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

Prostornina vrtenine (vrtimo okoli y osi)

$$V = 2\pi \int_{a}^{b} x f(x) \ dx$$

Težišče ravninskih likov

$$y_T = \frac{\int_a^b f(x)^2 dx}{2p}$$

Doložina poti, ki jo pri vrtenju za 360° opiše težišče je

$$2\pi y_T p = \pi \int_a^b f(x)^2 dx = V$$

Težišče ravninske krivulije

$$y_T = \frac{\int_a^b f(x)\sqrt{1 + (f'(x))^2} \ dx}{c}$$

Dolžina ravninske krivulije

$$y_T = \frac{\int_a^b f(x)\sqrt{1 + (f'(x))^2} dx}{s}$$

Parametrično podane krivulje

Enačba krivulje v $\mathbb{R}^3$ je oblike

$$\overrightarrow{r} : [a, b] \to \mathbb{R}^3$$

$$\overrightarrow{r}(t) = (x(t), y(t), z(t)) \in \mathbb{R}^3$$

Krivulje v polarnih koordinatah

$$\begin{split} r &= r(\varphi) \\ x(\varphi) &= r(\varphi)\cos\varphi \\ y(\varphi) &= r(\varphi)\sin\varphi \\ \overrightarrow{r}(\varphi) &= (r(\varphi)\cos\varphi, r(\varphi)\sin\varphi) \end{split}$$

Tangenta parametrične krivulije

Tangenta je kar vektor, ki ga dobimo z odvajanjem parametrične enačbe.

$$\overrightarrow{r}(t) = (x(t), y(t), z(t))$$

$$\dot{\overrightarrow{r}}(t) = (\dot{x}(t), \dot{y}(t), \dot{z}(t))$$

Doložina parametrično podane krivulije

Majhen delček krivulije ima dolžino

 $ds = \|\overrightarrow{r}(t+dt) - \overrightarrow{r}(t)\| = \|\overrightarrow{r}(t)\|$. Doložina večjega dela krivulje je potem integral teh delčkov:

$$s = \int_a^b \| \dot{\overrightarrow{r}}(t) \| dt$$

Doložina krivulije v polarnih koordinatah

$$s = \int_{a}^{b} \sqrt{\dot{r}(\varphi)^2 + r(\varphi)^2} \ d\varphi$$

Naravna parametrizacija

Pot $\overrightarrow{r}: I \to \mathbb{R}^3$ je naravno parametrizirana, če je $\forall t \in I : |\overrightarrow{r}(t)| = 1.$

Vsako pot lahko naravno reparametriziramo. Za nek $a \in I$ definiramo funkcijo

$$s:I \to J \quad s(t) = \int_a^t |\overrightarrow{r}(\tau)| d\tau$$

z $t:J\to I$ označimo izverz od ss. Potem je $\overrightarrow{\varphi}(s):J\to\mathbb{R}$ dana s predpisom $\overrightarrow{\varphi}(s) = \overrightarrow{r}(t(s))$ naravno parametrizirana

Frenetove formule

Naj bo $\overrightarrow{r}(s)$ naravna parametrizacija.

$$\underbrace{\overrightarrow{T} = \overrightarrow{r}'}_{\text{tangenta}} \quad \underbrace{\overrightarrow{N}} = \underbrace{\overrightarrow{T}'}_{|\overrightarrow{T}'|} \quad \underbrace{\overrightarrow{B} = \overrightarrow{T} \times \overrightarrow{N}}_{\text{binormala}}$$

 $\kappa = |\overrightarrow{T}'| = |\overrightarrow{r}''|$ . . . fleksijska ukrivljenost

$$\tau = \frac{(\overrightarrow{r}' \times \overrightarrow{r}'')\overrightarrow{r}'''}{|\overrightarrow{r}''|^2} \ \dots$$
torzijska ukrivljenost

Če je $\forall s \in I : \kappa(s) \neq 0$ so vektorji $\overrightarrow{T}, \overrightarrow{N}, \overrightarrow{B}$ dobro definirani in veljajo Frenetove formule:

$$\vec{\Gamma}' = \kappa \vec{N} \qquad \vec{N}'$$

$$\overrightarrow{T}' = \kappa \overrightarrow{N}$$
  $\overrightarrow{N}' = \tau \overrightarrow{B} - \kappa \overrightarrow{T}$ $\overrightarrow{B}' = -\tau \overrightarrow{N}$

Frenetova baza in ukrivljenost v poljubni parametrizaciji

Naj bo $\overrightarrow{r}(t)$ poljubna regularna pot z neničelno fleksijska ukrivljenostjo.

$$\overrightarrow{T} = \frac{\overrightarrow{r}}{|\overrightarrow{r}|} \qquad \overrightarrow{B} = \frac{\overrightarrow{r} \times \overrightarrow{r}}{|\overrightarrow{r} \times \overrightarrow{r}|} \qquad \overrightarrow{N} = \overrightarrow{B} \times \overrightarrow{T}$$

$$\kappa = \frac{|\overrightarrow{r} \times \overrightarrow{r}|}{|\overrightarrow{r}|^3} \qquad \tau = \frac{(\overrightarrow{r} \times \overrightarrow{r}) \overrightarrow{r}}{|\overrightarrow{r} \times \overrightarrow{r}|^2}$$

Metrični prostor

Preslikava $d: M \to M$ je **metrika** na množici M, če velja:

- $d(x,y) \ge 0$ in $d(x,y) = 0 \Leftrightarrow x = y$
- $\bullet \ d(x,y) = d(y,x)$
- $d(x,z) \le d(x,y) + d(y,z)$

Metrični prostor je par (M, d).

Normiran prostor je vektorski prostor V opremljen z normo. Norma je preslikava $\| \| : V \to \mathbb{R}^+$, ki ima

• $||v|| = 0 \Rightarrow v = 0$

- $\bullet \quad \|\alpha v\| = |\alpha| \|v\|$
- $\bullet \ \|w + v\| \le \|w\| + \|v\|$

Potem je V tudi metrični prostor z d(w, v) = ||w - v||.

Odprte in zaprte množice

Odprta krogla $B(a,r) = \{x \in M : d(a,x) < r\}$ Zaprta krogla $\overline{B}(a,r) = \{x \in M : d(a,x) \leq r\}$ Množiva $U \subseteq M$ je **odprta**, če

$$\forall a \in U \ \exists \varepsilon > 0 : B(a, \varepsilon) \subseteq U$$

Množica $U \subset M$ je **zaprta**, če je U^C odprta. Zaprtje $\bar{A}$ množice A je najmanjša množica v M, ki vsebuje A.

Notranjost Å je največja odprta množiva vsebovana v A.

Rob množice

Naj bo $A\subseteq M.$ Točka $a\in A$ je
  ${\bf robna},$ če vsaka odprta krogla $B(a,\varepsilon)$ seka A in A^C **Rob** ∂A je množica vseh robnih točk množice A.

Zaporedje (a_n) z limito v metričenem porstoru ((M, d)) je konvergentno z limito $a \in M$, če velja:

$$\lim_{n\to\infty} d(a_n, a) = 0$$

$$\forall \varepsilon > 0 \ \exists n_0 \in \mathbb{N} : n > n_0 \Rightarrow d(a_n, a) < \varepsilon$$

Zaporedje (a_n) je **Cauchyevo**, če velja:

$$\forall \varepsilon > 0 \ \exists n_0 \in \mathbb{N} : n, m > n_0 \Rightarrow d(a_n, a_m) < \varepsilon$$

Vsako konvergentno zaporedie ie tudi Cauchvevo. Obratno pa je res samo, če je metrični prostor **poln**. ($\mathbb{R}^n$ je poln)

Kompaktnost

Zveznost

Skrčitve

Banachovo načelo